Nro 79
D. 22. Marca.
CZWARTEK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Spustoszenie okolic Sandomierza przez Tatarów. 1240.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dyrekcja Jlna Loterji Król: Polskiego.

Na mocy decyzji, wypisem z protokułu posiedzenia *Rady Administracyjnej* z dnia 13 b. m. i r., przy Reskrypcie Kommissji Rządo: Przychodów i Skarbu z dnia 19 b. m. pod liczbą 16,616 w kopji urzędowej Dyrekcji Jlnej Loterji zakommunikowanym objętej, podaie niniejszem do powszechnej wiadomości, iż ciągnienie Loterji na 56 sztuk *Obrazów* JP. Tekli z Zaborowskich *Kurczyńskiej* Wdowy po Professorze Szkoły Artylerji i Jnżynjerów pozostałej własnością będących, łącznie z 667 ciągnieniem Loterji Liczbowej czyli w dniu 23 b. m. odbyć się miane, dla zbyt małej ilości losów na też loterją dotychczasowo wyprzedanych, do 684 ciągnienia loterji liczbowej w d. 17 Września b. r. przypadaiącego, odłożonem zostało. — *W Warszawie dnia* 20 *Marca* 1827 *r.* — Dyrektor Jlny *Kochanowski.* — Sekretarz Jlnej Dyrekcji *Straszak.*

Artykuł nadesłany.— Już powtórnie nasze perjodyczne pisma, mylną ogłaszaią wiadomość wyiętą z obcych gazet, o roślinie zwanej *Drosera rotundi folja* Lin: , iakoby ta za pomocą włosów okrywaiących liście i lipkiej na nich wilgoci łowiła muchy i te na pożywienie obracała. Roślina o której mowa, dosyć iest pospolita około Warszawy, rośnie zwykle w miejscach wilgotnych, kwitnie wśród lata, lecz własności iej przypisanej *karmienia się owadem* wcale nie posiada, zwłaszcza że kielich iej iest za nadto szczupły *iżby mógł w siebie muchę pochłonąć!* Omyłka ta, zdaie się, z tąd powstała, że inna roślina znana w Botanice pod nazwiskiem *muchołowki (Dionaea muscipula L.)* ma szczególną własność stulania swych liści i przytrzymywania drobnych owadów, skoro te na nich usiądą. To wszakże iedynie iest skutkiem zbytniej drażliwości subtelnych nerwów i żyłek liściowych które skurczaią się natychmiast skoro będą dotknione. Podobną własność widzimy i na innych roślinach tak *Mimosa pudica* Lin: za najmniejszem dotknieniem opuszcza i marszczy swe listki, tak roślina zwana *Hedysarum gyrans* L. nieustannie porusza listkami etc: Muchołowka bardzo iest z powierzchownego kształtu do naszej Drozery podobna i, dla tego nowsi botanicy iak np. P. *Decandol* do iednej przyrodzonej gromady *(Droseraceae)* obiedwie załączaią, nierównie iednak, ile mi wiadomo, około Londynu, lecz w kraiach niektórych Ameryki na miejscach bagnistych.— *J. Waga* Mag: Fil:

Rodzice *Anny Dołęgowskiej*, utraciwszy nadzieie aby ich dobra 17 letnia Córka została przy życiu, składaią najtkliwsze dzięki W. *Jakobi* Dok: Med: który ią z ciężkiej i niebespiecznej choroby wyleczył, i do zupełnego doprowadził zdrowia, nieszczędząc ciągłych trudów. Niech mu BÓG wynagrodzi, czego Rodzice nie są wstanie uiścić.

Artyści Teatru Naro: otrzymali nową Komedją w 5ciu aktach, oryginalnie wierszem na-

pisaną, pod tytułem: *Maruda*, z której role iuż są rozdane. —

Tkliwa prostota nieraz wymowniej do nas przemawia iak szumne powinszowania i wszelkie wysadzone wiersze. W pewnym domu pięknej i dobrej iak Anioł *Józefie* służąca takie złożyła życzenia »*Bądź wesołą iak wiosna, a bogatą iak iesień.*» To trafne porównanie które wdzięczność natchnęła, rozrzewniło zacną Józefę, i kogóżby nie rozrzewniła ta szczerota, która iak z serca pochodzi tak i trafia do serca. — J. W.

W Księgarni A. *Brzeziny*, można dostać *tuszu prawdziwego Chińskiego*, za pomierną cenę.

Zwłoki ś. p. WJP. *Jana Germana* tutejszego Obywatela, zmarłego wczoraj w roku 45 życia, wyprowadzone będą iutro z domu Nr 451, na Krakowskiem Przed: na Smętarz Powązkowski, a exekwje za duszę iego odbędą się d. 28 b. m. w Kościele OO. *Bernardynów*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W okolicach *Fuldy* w Niemczech, d. 19 z. m. mróz doszedł do 22 stopni. — Donoszą z *Londynu*, że zdrowie Hra: *Liwerpol*, ciągle się polepsza. — D. 2 b. m. instalowano Xcia *Welingtona* iako wielkiego Konstabla. W czasie tej uroczystości stał cały garnizon w największej paradzie pod bronią, a wiele dostojnych osób przyjmowało Xcia gdy przybył na miejsce instalacji. — Od czasu przedstawionego proiektu Ministra *Kanning*, o zmianie prawa zbożowego, kwarter żyta podniosł się w cenie o 5 szelingów. — Do d. 3 b. m. wynosiła złożona składka na pomnik dla Xcia *Jork*, 320,000 złp. — Sławnego kompozytora *Rossyniego* Małżonki umarła niedawno Matka, przez co wystawienie opery *Mojżesz*, na scenie wielkiej opery w *Paryżu*, na nieiaki czas odłożone będzie. — Pewna osoba w *Londynie* wyrachowała, iż na całym okręgu ziemskim mówią około 3,664 językami, to iest: 937 w *Azji*, 587 w *Europie*, 276 w *Afryce*, i 1624 w *Ameryce*. — Gazeta *Konstytucjonista* donosi z odebranych listów prywatnych z *Londynu*, iż pomnożyła się nadzwyczajna radość w tej stolicy, gdy Pan *Kanning* po chorobie, miał pierwsze posłuchanie u Króla. Utrzymuią teraz za rzecz pewną, że Pan *Kanning* mianowany będzie pierwszym Ministrem państwa *Angielskiego*. Przybycie Lorda *Grandwil* Posła *Angielskiego* przy dworze *Francuzkim* z *Paryża* do *Londynu*, daie powód do mniemania, że ten znakomity Dyplomatyk, także należeć będzie do Ministerjum. — Donoszą z *Rjo Janerjo*, iż w czasie choroby Cesarzowej *Brazylskiej*, cały naród był pogrążony w najgłębszym smutku, a tameczne Kościoły napełnione były pobożnym ludem, który codziennie zasyłał modły do *Przedwiecznego*, o zdrowie ukochanej Monarchini. Po zgonie Cesarzowej pomnożył się smutek. —

Donoszą z *Korfu* d. 13 z. m. że szczątki twierdzy *Missolongji*, napowrot przez wojsko *Greckie* zaięte zostały. Ta wiadomość potrzebuie iednak potwierdzenia. — W okolicach *Lipska* przez długi czas okrytych śniegiem, nagle nastąpiła pora wiosenna, po dotkliwych mrozach dało się uczuć takie ciepło, że w kilka dni stopniały lody i śniegi, a rzeki gwałtownie wezbrały, przezco wiele mostów, tam, młynów i zabudowań zniszczonych zostało.—Chociaż dotąd ustał handel w *Lipsku*, iednak spodziewaią się tameczni kupcy, iż przy tegorocznym iarmarku *Wielkanocnym* znowu się podniesie.—Z *Lugdunu* donoszą co następuie: Nowy okręt parowy na którym Pan *Ejnard* chciał już dawno popłynąć przeciw strumieniowi rzeki *Rhony* (Rhone) znajduiącej się pod tem miastem, miał 4 koła i był ina-

czej budowany iak inne statki parowe. Dnia 1 b. m. chciano ponowić doświadczenie i puszczono się tym statkiem parowym od tamecznego placu miłosierdzia aż do mostu. Właśnie gdy statek przypłynął pod most, natrafił raptem na wir, a przez to niemógł dalej płynąć; przedsiewzięto środki pomnożenia pary, lecz w tej chwili z okropnym łoskotem pęka machina parowa i wyrzuca w powietrze nietylko ludzi podpalaiących ogień, ale nadto Angielskiego budowniczego okrętów parowych i kilka osób będących przy kotle, między któremi znajdowali się kupiec i ieden z akcjonistów. Oprócz tych nieszszęśliwych, kilku tamecznych mieszkańców utraciło życie.

We wsi *Weinderoth* w obwodzie Reiencji Kolońskiej, odkryto *źródło mineralne*, które ma zupełnie wyrównywać Pyrmontskiemu i Driebugrskiemu, a niedaleko *Weinheim* w W. Xtwie Heskiem, zajmuią się iuż od półroku ogradzaniem źródła wody żelaznej, która mało co ustępuie wodzie Szwalbachskiej. — Młody *Hrabia Włoski L...* gdy miał lat 8, przechodząc się o wschodzie słońca z swym zacnym Guwernerem po wsi maiętnego ojca, słyszy płacz w iednej z chat tejże wioski; prosi Guwernera o zezwolenie aby się mógł dowiedzieć o przyczynie płaczu. Wchodzą, i znajduią nielitościwego Dzierżawcę, zabieraiącego wszelkie sprzęty *Szymona* wieśniaka, który w czasie nieurodzaiu mimo krwawej pracy i uczciwości, niebył wstanie wypłacić dzierżawy! »Wiele się WPanu należy» zapytał młody Hrabia; 20 cekinów, odpowie surowy Dzierżawca, a gdy zabiorę wszystko co tylko iest własnością tego hołysza, ledwo wystarczy na połowę tego co mi od niego należy. Młody Hrabia, uroniwszy łzę litości, prosi Guwernera aby pozwolił za *Szymona* oddać Dzierżawcy złoty zegarek, który od ojca dostał w dniu imienin; otrzymuie zezwolenie, zaspokaia Dzierżawce, a w łzach wdzięczności odbiera nagrodę swoiej dobroczynności. Później stary Hrabia zakończył życie; syn iego wysłany na nauki do *Paryża*, rozstał się nazawsze z swym zacnym Guwernerem, a ta chwila była początkiem iego nieszczęścia. Na łonie rozpusty, wsród płochej młodzieży i szukaiących zysków obłudnych przyiaciół, w ciągu 4ch lat roztrwonił ojczysty maiątek. Niemaiąc iuż kredytu w *Paryżu*, wraca do rodzinnego zamku, lecz ten iuż zostaie w ręku wierzycieli! Stroskany i bliski rozpaczy, gdy iuż ma się oddalić z swoiej niegdyś własności; zastępuie mu drogę Starzec, »nieprzypominasz mnie Hrabio?» nie, niepamiętam. »Ha, ieśli niepamiętasz mej twarzy może poznasz ten zegarek?» Mój Boże, lat temu 14 dałem go biednemu *Szymonowi*. Nieinaczej, ia to iestem ów biedny *Szymon*. Przez ciebie oswobodzony od napaści nieludzkiego Dzierżawcy; z podwoioną gorliwością rzuciłem się do pracy. Wkrótce nastąpiła wojna; miałem szczęście ocalić życie naszemu walecznemu dowódcy, przez wdzięczność polecił mi liwerunek; niktby nieuwierzył, że wkrótkim czasie ujrzałem się Panem tak znacznej summy, iż zamiast chaty we wsi twoiego ojca, iestem właścicielem dóbr znacznych. Od lat 3 zaięty byłem urządzeniem moiej nowej własności; przybyłem teraz w miejsce rodzinne uiścić się z długu; hojnie wykupiłem ów zegarek, lecz zamiast radości, przeięty iestem najdotkliwszym smutkiem, bo znajduię mego dobroczyńcę w tak opłakanym stanie. Słuchaj Hrabio, mam tylko dobrą żonę, Bóg zabrał mi dziatki; dla dalekich krewnych iuż obmyśliłem przyzwoity sposób do życia; reszta iest twoią własnością; odbierzesz ten zamek za moie dobra, a nam pozwolisz przy sobie wygodnie i swobodnie resztę życia przepędzić. (Wiadomość tę udziela

dziennik Damski wychodzący w *Turynie*, niedonosząc iednak czy Hrabia przyiął tak piękną ofiarę wdzięczności.)

DONIESIENIA.

W Woiewództwie Lubelskiem, o 3 mile od Lublina, nad spławną rzeką Wieprz, iest do puszczenia w dzierżawę od S. Jana r. b. ogółem lub częściami Hrabstwo Lubartowskie, z 16tu Folwarkach. Dowiedzieć się można u W. Tapalskiego Plenipotenta w Lubartowie.

☞ Z przyczyny ciągłych zmian powietrza Wiosennego, które w tej porze prawie równie iak i w Jesieni wielki maią wpływ na dotkliwe cierpienia Zębów, tak z korrupcji a z tych pochodzące strzykania w uszach, łamanie w szczękach i t. d. Z tych przyczyn czuię się w obowiązku zawiadomić Prześ: Publicz: a mianowicie Szan: Osoby tym bólom uległe, iż choć iuż dawniej Krople mego wynalazku exystuiące od lat 4ch na wielokrotne zalety zasługiwały, dzielnie uzdrawiaiąc cierpienia; gdy teraz przez ciągłą praktykę nierównie lepiej doprowadziłem takowe do wysokiego stopnia doskonałości; mam zaszczyt o tem Sza: Osoby cierpiące uwiadomić iż choćby i zastarzały ból zębów cierpiały, z którego się gruczoły na dziąsłach formuią, używaiącym tych kropli ciągle, podług dołączaiącej się informacji, zczyszczą zupełnie, przez sprowadzenie śliną wszystkich humorów iadowitych, oswobodzaiąc zupełnie z cierpień w kilka minut. Kropli tych w mem zamieszkaniu z dokładną informacją za cenę umiarkowaną przy ulicy Krak: Prz: lub ulicy Senatorskiej Nr 451 w domu przechodnim Rezlera zwanym na 1m piętrze w dziedzińcu, iak tablica stosowna wskazuie, w każdym czasie dostać można, z któremi się polecam. — *J. Thomain* Wynalazca i Dysty:

Dnia 23 Marca r. b, o godzinie 9 zrana na Targu Rynku Nowego Miasta zwanym sprzedany będzie przez publiczną licytacją Kocioł wielki miedziany i inne ruchomości za gotowe pieniądze.

Jan Łabęcki Komornik p. T. C. W. M.

Osoby które sobie życzą wydoskonalić się w mowieniu Niemieckim i Francuzkim ięzyku, raczą się udać przy ulicy Bednarskiej Nr 2675, do Pana Jeromina.

W domu przy ulicy Podwale Nr 524, są do wynaięcia od Wielkiej Nocy r. b. na pierwszem piętrze 4ry Pokoie, Izba dla ludzi, z Kuchnią i Piwnicą.

Nagrody złł 2, kto odda do Drukarni Kurjera Xiążkę do Nabożeństwa starą, Modlitwy pisane, w czerwonych okładkach, zgubioną w zeszły Poniedziałek na ulicy Senatorskiej lub Wierzbowej.

W Handlu przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1856, dostać można Szczupaków marynowanych, dobrze urządzonych, Win stołowych i innych, Porteru wystałego, oraz Piwa Łomiankowskiego i Jałowcowego w najlepszym smaku. Ktoby sobie oraz życzył nabyć Barak w Obozie, lub wynaiąć w tejże Traktjernią, albo Wyszynk trunków, powezmie w tymże Handlu wiadomość.

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż po niegdy ś. p. Rozalji Braierowej, w dniu 9 Lutego r. b. zmarłej, Ruchomości, iako to: Meble, Pościel, Garderoba Damska, Bielizna i różne sprzęty gosdodarskie w domu pod Nr 770, przy ulicy Elektoralnej sytuowanym w dniu 27 m: i r: b. to iest we Wtorek o godzinie 10 zrana i dni następnych, przez publiczną Licytacją sprzedane będą,

JKanty Batogowski Komornik Sądo.

☞ Mąki Marymontskiej najprzedniejszej z zdrowej Pszenicy, dostać można każdego czasu, pod Nr 784 przyulicy Elektoralnej w Młynie Fr: Roesler.

Za 10 lub 12 dni przybędzie ze Szwajcarji Furman (Landkutcher) z wygodnym poiazdem, który w krótce tamże powracać będzie. Ktoby chciał korzystać z tej okazji, może się dowiedzieć o nim w Hotelu Drezdeńskim, gdzie ma stanąć. Poiedzie przez Wiedeń, Drezno, lub Berlin, podług woli podróżnych.

☞ Podaie się do publicznej wiadomości, iż w Ogrodzie Uruchą zwanym, Nr 3086 przy ulicy Wolskiej, wszelkiego rodzaiu drzew owocowych, dzikich i krzaków do ozdoby Alei i Klombów służących, Ablegrów winnych i znaczną ilość kwiatów gruntowych, za pomierną cenę dostać można, życzący amatorowie nabycia takowych, raczą się udać do wyż wspomnionego Ogrodu. Rudolf Ohm.

Dwie Dorożki Ruskie Kiszki zwane, iedna zupełnie nowa, a druga uzywana, lecz w dobrym stanie i na Angielskich rysorach, są do sprzedania z wolnej ręki w Pałacu JWgo. Hra: Krasinskiego, obok Sgo Krzyża, przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 410. Życzący sobie nabyć takowe poiedynczo, lub razem, raczy się udać po informacją do Sklepu Żelaznego, w tymże Pałacu.

Teatr. Jutro Kome: *Państwo Staruszkiewiczowie* Tańce *Kjarynich* i Pantomima *Czarownice* czyli *Narodzenie Arlekina.*